A°. 1846. N°. 32.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Vrijdag* en *Zaturdag*, is ƒ5 in de drie maanden.

[illegible] 10 FEBRUARI.

De prijs der A[illegible] is, van *een* tot *vijf* regels, ƒ1.00 [illegible] elken regel daarboven 20 centen, behalve [illegible] zegelregt, voor elke plaatsing.

Het Journal de la Haye *stelt zich te gemakkelijk gerust.*

Het spijt ons, dat wij aan het onafhankelijke *Journal de la Haye* de gerustheid moeten ontnemen, welke hem de dagteekening geeft der koninklijke boodschap, die het ontwerp van wet tot het nemen van represailles tegen België verzelt. Onze vaderlandsliefde en eerbied voor de wet, welke het ministeriële blad ditmaal in zijn nommer van eergisteren wel gelieft te erkennen, verbieden ons, het in dien ijdelen waan te laten.

. De wet vordert, dat het wets-ontwerp BINNEN dertig dagen aan *de Kamer* aangeboden worde. Dit is nu niet best mogelijk, zoo lang deze niet bijeen is. Op den *zesden* februari is de Kamer bijeen geweest en is haar het wets-ontwerp aangeboden; dus *niet* binnen de dertig dagen, en daarom blijft het besluit onverbindend en krachteloos.

De dagteekening van den geleidenden brief doet niets ter zake, want het schrijven van dien brief is geene *aanbieding aan de Kamer*. Men had dien op den 6den januari kunnen dagteekenen en de Kamer eerst in september laten bijeenkomen. Gelooft men, dat die enkele dagteekening dan voldoende zou geweest zijn, om het besluit al die maanden van kracht te houden? En of het nu weinige dagen of verscheidene maanden over den tijd, bij de wet bevolen, is, maakt geen verschil. Wanneer *binnen* dertig dagen het wets-ontwerp niet aan de *Kamer* aangeboden is en deze dus niet binnen dien tijd in de gelegenheid geweest is het, naar hare afdeelingen te verzenden, vervalt het besluit.

Wij begrijpen het, dat men, in angst verkeerende, bij gebreke van goede argumenten, in zulke jammerlijke uitvlugten zijne redding zoekt te vinden. Zij zullen, echter, wanneer iemand het waagt zich tegen de toepassing van het vervallen represaille-besluit te verklaren, afstuiten op het gezond verstand en de naauwgezetheid der regters.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Van den Neckar, 4 febr. Het indienen van petitiën ter zake der godsdienst-vrijheid neemt dermate de overhand, dat de Kamer gisteren, om slechts den noodigen tijd ter behandeling eeniger aan de orde van den dag gestelde budget-bepalingen te vinden, de beraadslaging over de eerste aangelegenheid tot het einde der zitting verschuiven moest. De Sued-Deutsche Kirchen-Zeitung, het orgaan der tegenwoordig zeer bedrijvige katholijke partij, stookt het vuur onophoudelijk aan; nu eens wil zij ontbinding der Kamer, dan weder aan het hoofd der door haar opgewondene menigte naar Karlsruhe trekken, om den groothertog zelven haar verlangen te kennen te geven, hetwelk, naar men weet, het geheel omverwerpen des tegenwoordigen bestuurs op het oog heeft. Reeds is de toekomstige minister dezer partij gekozen; het is de door zijnen kerkelijken ijver bekende heer *von Andlaw*. Naar de protestanten en hunne meeningen wordt weinig gevraagd; wel hebben deze, echter, de zaak ter harte genomen en beramen zij middelen van tegenweer. Zóóver is het thans in een land gekomen, hetwelk nog voor kort; daarginds voor een der meest verlichte in Duitschland en waarin niet één mensch aan godsdienst-twist dacht. De evangelische opper-kerkeraad heeft aan alle protestantsche geestelijken eene vermaning ter zake der tijdsomstandigheden doen geworden, welke door haren kalmen, edelen inhoud algemeenen bijval vindt. Wenschelijk ware het, dat de katholieke kerkeraad hetzelfde deed.

Luxemburg. De *Triersche Ztg.* schrijft: Met 1 april dezes jaars eindigt het verdrag van aansluiting onzes groothertogdoms aan het tolverbond. De Hollandsche regering moet, wel is waar, genegen zijn hetzelve te vernieuwen, maar tevens meerdere concessiën als voorwaarden der verlenging vorderen. De voornaamsten zijn, zitting en stem in de verbonds-conferenciën en verwijdering der in het Luxemburgsche aangestelde tol-beambten. Wierd de eerste vordering toegestaan, zoo ware daarmede een nieuwe hinderpaal aan de verdere ontwikkeling van het verbonds-stelsel, in den geest eener nationale handelsstaatkunde, in den weg gesteld; want, bij de oogmerken van Holland, kan het wel niet twijfelachtig zijn, dat deszelfs belang den Luxemburgschen congres-afgevaardigde de instructie, zijne gedragslijn, zoude voorschrijven. Dewijl, echter, unanimiteit voor alle besluiten des verbonds vereischt wordt, zoo heette dit den stilstand voor eeuwig bestendigen en voor en na voorwaarden eener groote actieve deelneming aan den wereldhandel uit handen geven.

Munchen, 3 febr. Voordat wij in een uitvoerig verslag treden van de zitting der afgevaardigden van heden, haasten wij ons nog met den avondpost met eenige woorden te gewagen van een voorval, hetwelk op het einde dier zitting heeft plaats gegrepen en moeijelijk zonder gevolgen blijven zal. Het is onnoodig, te herinneren, dat er uit onderscheidene grootere steden, met name uit Regensburg en Augsburg, in den jongsten tijd, zoogenaamde loyaliteits- of verknochtheids-adressen aan onzen koning zijn gerigt geworden, in welke de katholieke onderteekenaren hunnen dank betuigen voor de wijze zorg, met welke de koning de vele wonden heeft trachten te heelen, welke, in vroegeren tijd, der kerk waren geslagen geworden. Ook wanneer het overigens niet was gezegd geworden, dat deze adressen door de jongste gebeurtenissen in de kamer der rijksraden zijn uitgelokt, zoo had toch niemand met derzelver wezenlijke strekking onbekend kunnen zijn, gelijk men ook, van den beginne af aan, reeds overtuigd mogt wezen, dat de eerste voorbeelden spoedig eene meer algemeene navolging vinden, maar daardoor hoogstwaarschijnlijk ook aanleiding tot reactie geven zouden. Het is dan ook juist zoo gegaan. Hier te Munchen, zelfs, heiden ontvangene mededeelingen, op vele andere plaatsen, [illegible] opgemaakt, — en het einde der zitting van heden heeft ook reeds doen zien, welke tegenwerking de oppositie op het oog heeft. Juist toen de voorzitter de vergadering wilde sluiten, vroeg de reeds meermalen genoemde afgevaardigde baron *von Lerchenfeld* het woord, om eene interpellatie aan de ministers, niet enkel aan te kondigen, maar werkelijk tot stand te rigten en de nog niet daarvan onderrigte leden der Kamer vernamen, tegelijk met het publiek, dat de spreker verlangde te weten, of het der regering bekend zij, dat geregtsdienaren of ambtenaren, ja, zelfs leeraars van den predikstoel, tot onderteekening van zulke politische adressen opriepen, alsoo tot onderteekening van adressen, welke, juist omdat zij van politischen aard zijn, gelijk het te voorzien is, ook weder tot het uiten van gevoelens en meeningen in tegengestelden zin leiden moeten. In de vergadering was de minister van financiën met twee ministerraden aanwezig. Hij antwoordde, dat het, als minister van financiën, zijne roeping was, zich gelegen te laten liggen aan het regelmatig innen der belastingen en aan derzelver wettige berekening en vaststelling, niet aan politische adressen. Veeleer was dit van het departement des ministers van binnenlandsche zaken. Hij wist de vraag des barons *von Lerchenfeld* alzoo ook niet behoorlijk te beantwoorden; maar, zooveel hem bekend was, had de koning eerst onlangs een soortgelijk adres van de katholieke ingezetenen te Augsburg ontvangen en deselve met een eigenhandig schrijven beantwoord, waarin hoogstdezelve zijne vreugde over het hem geworden blijk van dank uitdrukte in een' tijd, die zoo arm aan gevoel van erkentelijkheid scheen. Daarmede was, echter, de baron *von Lerchenfeld* niet tevreden; maar hij vroeg verder, of er, na den ontvangst der tot nog toe ingekomene adressen, voortaan nog dergelijke zouden worden aangenomen, waarin, ofschoon [illegible], toch eene andere politische rigting bovendreef? De minister van financiën herinnerde daarop aan de parlementaire gewoonte volgens welke soortgelijke interpellatiën vooraf aangekondigd pleegden te worden, en weigerde, wegens niet-naleving dezer gewoonte, alle verder antwoord. Daarop verklaarde de baron *von Lerchenfeld*, ondersteund door den baron *von Closen*, dat de interpellatie in de eerstvolgende zitting, op 6 februari vastgesteld, zou herhaald worden, zoodat men dus op de tegenwoordigheid der ministers te dier zitting rekende. De Kamer ging, na dit voorval, onder levendige beweging aan alle zijden, uiteen. Gedurende de zitting-zelve en ook nog terwijl de interpellatie gedaan werd, waren vele leden der Kamer van rijksraden in de voor hen gereserveerde loge aanwezig. De baron *von Lerchenfeld* had men in den loop der zitting eveneens in de loge der rijksraden zien verschijnen en zich met velen der daar aanwezigen onderhouden. Welken indruk de interpellatie bij het publiek zal te weeg brengen kan men nog niet voorspellen; naar het zich laat aanzien, zal zij de buitendien naauwelijks verminderde gespannen verwachting, waarmede de toekomst verbeid wordt, op nieuw verlevendigen.

ZWITSERLAND.

Van de noordelijke Zwitsersche grenzen, 2 febr. De stemming der grondvergaderingen in het kanton Bern is, gelijk men verwacht heeft, uitgevallen. In

de hoofdstad is met overwegende meerderheid »ja'', in de overige deelen des kantons met groote meerderheid »neen'' gezegd worden. In Burgdorf was de kiesstrijd heet en men zag zich genoodzaakt, tot handhaving der orde tegen de woelingen der radikale partij, de kanonnen van het slot, hetwelk het geheele stadje beheerscht, gereed te houden.

PRUISSEN.

Aken, 7 *febr*. Het ministerie van financiën heeft aan de Aken- Maastrichtsche spoorweg-directie berigt, dat Z. M. de statuten der maatschappij bekrachtigd en in de toepassing van het onteigenings-regt op deze onderneming bewilligd heeft.

ENGELAND.

Londen, 4 *febr*. Lord *Arthur Lennox* heeft zijn ontslag ingediend als vertegenwoordiger van Chichester in het Huis der Gemeenten.

— De gemeenteraad van Nottingham heeft gisteren bij het Parlement eene petitie ingediend, om te verklaren, dat, onder de tegenwoordige omstandigheden, de geheele en onmiddellijke afschaffing der graanwetten verkieselijk was boven halve maatregelen, doch dat men niettemin moet wenschen, dat de maatregelen van sir *Robert Peel* ten spoedigste tot staatswetten worden verheven. Terzelfder tijd heeft de raad de volgende resolutie genomen. Sir *Robert Peel* en het gouvernement van H. M. hebben aanspraak op de erkentelijkheid van het land voor het handels-ontwerp, dat zij aan het Parlement hebben aangeboden, een ontwerp, echte staatsmannen waardig. De gemeenteraad van Nottingham bestaat voor het meerendeel uit liberale mannen.

— Zoo als wij reeds gisteren zeiden is koningin *Victoria* zeer gunstig gestemd voor de afschaffing der graanwetten. De *Morning-Post* zegt, dat in een onlangs gehouden gesprek tusschen de koningin en lord *Melbourne*, deze laatste, getroffen door de warmte, waarmede zij de afschaffing verdedigde, zoude gezegd hebben: »neen, mevrouw; dat kan niet zijn, want zoo dat gebeurde, dan zoude men later de hand naar uwe kroon uitsteken!''

Londen, 5 *febr*. De *Times* heeft met eenen buitengewonen koerier, die den 22sten van Alexandrië en den 29sten van Triëst is vertrokken, tijdingen uit Indië ontvangen, die tot 3 januari loopen; zij bevestigen de tijdingen, welke de *Ausgburger Zeitung* voor twee dagen heeft gegeven, wegens den aanval der Shikhs op de Engelschen en de nederlaag, welke de eersten hebben geleden. Het berigt komt in korte woorden hierop neder:

»Den 12den en 13den december trok een leger van 30,000 man, 70 kanonnen met zich voerende, over de Sutlej, en marcheerde op Ferozepore; het leger werd daar verscheidene dagen tegengehouden, zoodat de Engelschen tijd hadden, om hunne verspreide troepen te concentreren. Den 21sten begon een gevecht of liever eene reeks van gevechten, welke drie dagen en drie nachten duurden. Bij het vertrek van den koerier, hield de strijd nog aan; van weerszijde was het bloedbad vreesselijk, doch de overwinning is aan de zijde van de Engelschen, die het vijandelijke legerkamp en 65 kanonnen hadden veroverd. Zoodra de gouverneur-generaal van de voorwaartsche beweging van het vijandelijke leger onderrigt was, had hij den 31sten december eene proclamatie afgekondigd, in welke hij, na al de grieven te hebben opgesomd, welke Engeland tegen de Shikhs en het gouvernement van Panjaub had, de staten van den Maharajah Dhuleep Singh op den regter oever van den Sutlej [illegible] der Engelsche bezittingen verklaarde.

Alzoo is het lot van Punjaub bepaaldelijk beslist en na nog eenige gevechten of schermutselingen zullen de dappere Shikhs het lot deelen der Marattens en van al die barbaarsche stammen, welke deze schoone oorden zoo lang hebben verwoest. De Britsche heerschappij zal zich uitbreiden over al die uitgestrekte landen, waaraan hen niets konde ontsnappen.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 *febr*. De Kamer der Afgevaardigden heeft, op het einde der zitting van dingsdag, over de kwestie der expeditie tegen Madagascar beraadslaagd. Verscheiden redenaars hebben zich in de discussie gemengd, de heer *d'Angeville* heeft den anderen dag, toen de discussie werd hervat, het volgende amendement voorgesteld:

»Frankrijk deinst niet terug voor opofferingen, wanneer het zulke groote belangen geldt; doch het zoude met ongerustheid zien, dat zulke verafgelegene expeditiën dikwijls plaats hadden.''

Dit amendement zoude volgen op de 7de paragraaf, die over de Plata-rivier handelt. De commissie voor het adres heeft dezen morgen voor het openen der zitting moeten vergaderen, om het amendement te onderzoeken en te oordeelen of zij de Kamer de aanneming of verwerping moet voorstellen.

De heer *de St. Priest* stelde het volgende amendement voor, bij het ontwerp van het adres van antwoord: »Sire, zoo vele gunstige omstandigheden, door Uwe Majesteit aangednid, het zij in het staatkundige, het zij in het financiële, geven ons de hoop, dat wij, in overeenstemming met uw gouvernement, ons in den loop dezer zitting zullen kunnen onledig houden met eenen grooten maatregel, welken het land wenscht tot stand gebragt te zien, en die onze goedkeuring meer dan eenmaal heeft weggedragen: de afbetaling der openbare schuld.''

Dit amendement zoude geplaatst worden na de laatste paragraaf van het adres-ontwerp.

Parijs, 7 *febr*. De dagbladen van Algërië bevatten heden weinig nieuws. Het gerucht van de verschijning van *Abd-el-Kader* in het oosten schijnt van grond ontbloot. Men schijnt het juiste spoor van den emir bijster te zijn. Zeker is het, echter, dat hij, sedert den 7den, de Tell heeft verlaten.

— Aan het einde der zitting van gisteren betuigde de heer *de Lamartine* zijn volkomen vertrouwen op den minister van buitenlandsche zaken, doch vraagde hem ten slotte, of de reorganisatie van den Libanon en de herstelling van de orde in dat ongelukkig land, het onderwerp zijn van onderhandelingen, en of er sprake is van de herstelling der familie *Chaab* in het bestuur. De minister beantwoordde beide vragen toestemmend, en maande de heer *de Lamartine* aan om zijn amendement in te trekken, waaraan deze gevolg gaf. De president las de 9de paragraaf van het ontwerp-adres voor, en kondigde aan, dat de Kamer na de beraadslagingen over het adres zich zou bezig houden met de discussie over de wetsontwerpen over de wijn-vervalsching en dat op de kanalen.

De heer *de Beaumont* had het woord over de paragraaf over de zaken in Algërie. Hij klaagde over oneenigheid tusschen [illegible]

Hij zette heden zijne rede voort en vraagde mededeelingen over het verdrag van Lalla Maghrnia en over de gebeurtenissen in de provincie Constantine.

Hij wilde nu niet al de grieven opsommen, doch zal bij het aanvragen van supplementaire kredieten er op terugkomen. De minister van oorlog verklaart zelf diep aangedaan te zijn geweest over de gebeurtenissen in Algërie. Hij kan echter verklaren, dat de geruchten overdreven waren; de officiële stukken zullen heden in de bladen worden medegedeeld.

Paragraaf 9 in discussie gebragt zijnde, verheft de heer *de Pussy* zich tegen de straffen, bij het leger in Algërie in gebruik. De minister van oorlog geeft de verzekering, dat die wreede straffen niet meer uitgeoefend zullen worden. De paragraaf wordt aangenomen. De heer *de St. Priest* zegt zijn additionneel amendement in te trekken, waarna ook de negende paragraaf aangenomen wordt. Ter stemming overgaande, wordt het geheele adres aangenomen met 232 tegen 141 stemmen.

BELGIE.

‡ *Brussel*, 6 *jan*. »De verkiezing tot vervulling van de door het overlijden van den heer *Stevens* opengevallen plaats in den gemeenteraad, heeft gisteren op nieuw ten blijke [illegible] van de liberaalgezinde denkwijze van het groote meerdertal der opkomende kiesgeregtigden, en van den vermogenden invloed der zoo zeer en onregte in sommige Nederlandsche dagbladen voor onbeduidend gehouden vereeniging van *l'Alliance*. Van ongeveer 700 ingeschreven kiesgeregtigden in de twee seriën, aan welke de verkiezing te doen stond, zijn 260 opgekomen; volstrekte meerderheid mitsdien 131. De door *l'Alliance* voorgestelde candidaat, de heer *van Doornick*, is met 148 stemmen benoemd. De heer *van Humbeek*, door het ministeriële dagblad *l'Emancipation* aanbevolen, behaalde slechts 94 stemmen; 18 stembriefjes, waarin noch de eene noch de andere leiding gevolgd was, moesten zonder werking blijven. Ook in de aanliggende gemeente of voorstad Ixelles was een raadslid te verkiezen; en van de 400 aldaar ingeschreven kiesgeregtigden zijn 234 opgekomen; volstrekte meerderheid 118. Aldaar is de liberale candidaat, de griffier *Toussaint*, met 122 stemmen verkozen, tegen den heer *Deman d'Attenrode*, lid van de Kamer der Representanten, die slechts 62 stemmen verkreeg: 15 stembriefjes waren van onwaarde.

— »In de zitting der Representanten van gisteren is, nadat dezelve door de onstuimigheid der debatten tot bijkans *half zes ure* geduurd had, de door het gouvernement aan den pastoor *Habetz* te Luik uit de hand toegestane verkoop van eigendommen, ten behoeve van de stichting voor *boetvaardige meisjes*, 79 leden tegenwoordig zijnde, met 55 stemmen goedgekeurd, tegen 24. De laatsten waren de heeren: *Anspach*, *Biebuyck*, *Cans*, *David*, *de Baillet*, *de Bonne*, *de Breyne*, *Delfosse*, *de Tornaco*, *Devaux*, *A. Dubus*, *Fleussu*, *Goblet*, *Jonet*, *Lange*, *Lebeau*, *Lesoinne*, *Lys*, *Osy*, *Pirson*, *Rogier*, *Sigart*, *Verhaegen en Veydt*. Afwezend waren de heeren: *Castiau*, *de Foere*, *Dele Haye*, *d'Elhounge*, *Liedts*, *Loos*, *Manilius*, *Mercier*, *Nothomb*, *Orts*, *Savart*, *Schlyven*, *Thyrion*, *Troye*.

— »Gisteren zijn [illegible] van uit het ingesteld onderzoek over den aanleg van het ingestorte *tunnel* van den spoorweg bij Braine-le-Comte gebleken omstandigheden, de ingenieur *de Ridder* en de ondernemer der werken *Borguet*, alsmede een ander ingenieur, op regterlijk bevel in hechtenis genomen.

— »Het voorgenomen vertrek van den koning naar deszelfs kasteel van Ardenne is onbepaald uitgesteld. De heer *Conway*, intendant der civiele lijst, is gisteren met den eersten spoortrein daarheen afgereisd.

— »Door de [illegible] genootschap van *Saint-Jean-François Regis*, te Luik, [illegible] van huwelijken in de armoedige klassen, zijn in het afgeloopen jaar 340 echtverbindtenissen gesloten en 177 kinderen gewettigd. In 1843, het eerste jaar van het bestaan van dit genootschap, heeft het 257, meerendeels in onecht levende, paren doen inzegenen, en meer dan 300 kinderen, ten gevolge daarvan, echt doen verklaren.

— »Te Fataen is den 2den dezer, na eene ziekte van weinige uren, een armoedig [illegible] in den ouderdom van 106 jaren overleden. Hij las tot op zijnen sterfdag zonder bril, schreef met eene vaste [illegible] wandeling te doen en zijne buren te bezoeken.''

Antwerpen, 7 *febr*. Nopens de arrestatie van den heer *de Ridder* vernemen [illegible] heer, na gearresteerd te zijn, eerst naar zijne woning gebragt werd, waar alles op het naauwkeurigst werd onderzocht en eene groote rol papieren in beslag werd genomen. Hetzelfde heeft met en bij den heer *Borguet* plaats gehad, waar men verscheiden uren heeft besteed, om alles te onderzoeken en vervolgens eene massa papieren in beslag heeft genomen. De heer *de Ridder* moet eene maand verzocht hebben, om zijne verdediging gereed te maken en de papieren op de griffie ter communicatie te mogen hebben, welke vroeger dienden, om het rapport van onderzoek der commissie op te maken.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 10 *febr*. In de *Memorie van toelichting* [illegible] *van regten*, waaromtrent heden eene voordragt van wet bij de Tweede Kamer is ingekomen (*zie het laatste nommer dezer courant*) leest men het volgende:

»Naar mate [illegible] van de staten, met welke Nederland de meeste handelsbetrekkingen heeft, eene meer uitsluitende strekking heeft genomen, is ook het getal der artikelen, voor den uitvoerhandel geschikt, in gelijke verhouding [illegible]

»Meer bijzonder zijn [illegible] verscheidene takken van nijverheid [illegible], welke sedert onheugelijke tijden hier te lande hadden gebloeid, en welker verlies of aanmerkelijke teruggang op den handel eenen hoogst nadeeligen invloed heeft gehad.

»Wanneer men het oog slaat [illegible], tot welke tegenwoordig de uitvoerhandel zich bepaalt, ziet men, dat dezelve (met uitzondering van hetgeen naar de koloniën van den staat wordt verzonden) grootendeels uit voortbrengselen der koloniën, voorts uit producten van den landbouw [illegible] bestaat.

»De koloniale handel, de landbouw en [illegible] zijn hier te lande hebben een [illegible]

lang, dat die uitwegen, welke zij nog bezitten, onbelemmerd blijven.

»De regering moest dus met bezorgdheid de strekking gadeslaan, welke zich in de laatste tijden in de wetgeving van andere staten openbaarde, om door hooge regten de uitvoeren van de voortbrengselen van den landbouw en van de visscherijen van Nederland aanmerkelijk te benadeelen, en door middel van differentiële regten de uitvoeren van koloniale producten uit de Nederlandsche havens te belemmeren. Naar haar gevoelen, heeft Nederland des te meer grond om zich daarover te beklagen, omdat zijne handelswetgeving zich boven die van alle andere staten door groote vrijgevigheid kenmerkt, en daar geen voortbrengsel van die landen, waar men beschermings-maatregelen op elkander stapelt, hier te lande door buitensporige regten getroffen, veelmin geheel teruggewezen wordt, met uitzondering van eene enkele, waarvan de invoer is verboden ter voorkoming van misbruik.

»De vertoogen, inzonderheid daartegen ingebragt, ter gelegenheid dat in België, nu twee jaren geleden, het stelsel der differentiële regten werd ingevoerd, hebben geen gunstig gevolg gehad. Reeds toen heeft de regering het voornemen opgevat, om in de Nederlandsche wetgeving het beginsel eener billijke vergelding op te nemen.

»De geschiedenis dezer wetgeving heeft, reeds bij vroegere gelegenheden, voorbeelden opgeleverd van dergelijke maatregelen, gerigt tegen staten, welke, door hunne algemeene handelswetten, ook den Nederlandschen handel en nijverheid benadeelen.

»Van dien aard waren de maatregelen bij de wet van den 14den maart 1819 (*Staatsblad* n°. 11) tegen Zweden, en die bij de wet van 8 januari 1824 ([illegible]) tegen [illegible].

»Voorname staathuishoudkundigen, warme voorstanders van algemeene handelsvrijheid, hebben het beginsel van retorsie, wanneer het op dusdanige wijze werd toegepast, met volle overtuiging toegejuicht, omdat zij het alsdan beschouwden als een bij uitstek geschikt middel, om meer algemeene handelsvrijheid te verkrijgen. Uit een zuiver theoretisch oogpunt zijn er dikwijls bedenkingen tegen dit beginsel aangevoerd, welke eene betrekkelijke waarde hebben. Doch naarmate van het doel, waartoe men maatregelen [illegible], aanwendt, valt er een [illegible] te maken, hetwelk bij de beoordeeling derzelve niet altijd in het oog wordt gehouden. Zoo dikwijls dit doel geen ander is dan om het nadeel, dat de wetten van andere staten veroorzaken, door gelijke nadeelen als het ware te wreken, zijn alle bedenkingen, die de theorie der staathuishoudkunde daartegen inbrengt, ten volle gegrond. Wanneer, integendeel, dat doel geen ander is, dan om andere staten te nopen om terug te komen van een stelsel, dat de geheele uitsluiting van andere natiën van hunne markten dadelijk of in een meer verwijderd verschiet beoogt, kan men die bedenkingen geenszins als gegrond aannemen. Retorsie-maatregelen zijn alsdan het eenige en laatste middel dat [illegible] middel, dat niet ligtvaardig moet worden aangewend, maar dat geenszins gewraakt kan worden, daar er toch in de betrekkingen tusschen staten onderling geen ander overschiet, zoodra alle pogingen van overreding vruchteloos zijn bevonden. Zij hebben [illegible] ten doel, om het ge[illegible] alleen eene meer krachtige [illegible]; als zoodanig moeten zij althans alleen worden beschouwd, wanneer de gezindheid, om ze terstond in te trekken, zoodra het doel, dat men zich voorstelt, bereikt is, boven allen twijfel verheven is.

»Het zijn deze beginselen, welke de regering hebben geleid bij de uitvaardiging van het besluit van 5 januari jl.

»De uitzondering, welke de Belgische wet van den 21sten juli 1844 tijdelijk had laten bestaan, had de regering bewogen, om, voor alsnog, geen gevolg te geven aan het voornemen dat zij had opgevat, om ten tijde van de uitvaardiging dier wet de noodige maatregelen vast te stellen, om den Nederlandschen handel te waarborgen tegen een verderfelijk beginsel.

»De wijziging dier uitzondering, bewerkstelligd juist op het oogenblik, waarop men eenen aanvang had gemaakt met de poging tot eene onderhandeling over dat beginsel, moest noodwendig beschouwd worden of als de voorlooper van de geheele intrekking, althans als een maatregel om het standpunt, waarop zich de Nederlandsche regering bij het voortzetten der onderhandelingen zou bevinden, meer en meer ongunstig te maken.

»Van toen af, in allen gevalle, bestond er geene reden meer, om den maatregel terug te houden, tot welken men reeds lang besloten had; — een maatregel, die, van algemeene strekking zijnde, in de allereerste plaats België treft, daar die staat de naaste aanleiding had gegeven tot het nemen van denzelve.

»De staten, waarmede traktaten van handel en scheepvaart zijn gesloten, zijn van de toepassing van den maatregel verschoond gebleven. Men achtte het billijk, deze uitzondering vast te stellen, daar de internationale betrekkingen met die staten op eenen vriendschappelijken voet zijn geregeld, terwijl in vele van die verdragen zelfs de uitdrukkelijke uitzondering van den maatregel bedongen is.

»Eindelijk is in artikel 5 der wet de tijd, gedurende welken zij in kracht zal zijn, bepaald geworden op een jaar, door welke bepaling aan de Staten-Generaal de gelegenheid zal gegeven worden, om, na een kort tijdsverloop, nader het beginsel, waarop de wet berust, in overweging te nemen, wanneer de omstandigheden zulks alsdan mogten vorderen.

»De regering vermeent te kunnen volstaan met deze toelichting van de beginselen, waarop het onderhavige wets-ontwerp is gegrond.

»De bijzondere bepalingen schijnen geene toelichting te vereischen. De regering is niettemin bereid om alle verdere inlichtingen, die noodig mogten worden geacht, aan de Staten-Generaal te geven, op de wijze welke met den aard der zaak en van de belangen, welke ter sprake mogten worden gebragt, overeen zullen stemmen.

— De in de zitting van de Tweede Kamer van vrijdag jl., ingekomen verzoekschriften, waren de volgende: 1°. een van reeders ter visscherij te Vlaardingen, Delfshaven, Zwartewaal, Maassluis, Enkhuizen, Rijp en Pernis, verzoekende goedkeuring van de retorsie-maatregelen tegen België en ondersteuning van de belangen der visscherijen; 2°. een van *P. Varkevisser c. s.*, daarbij mede, in het belang van ruim 8000 arme visschers met hunne huisgezinnen, aandringende op goedkeuring van de voorzeide maatregelen tegen België; 3°. van *J. S. de Millano c. s.* allen inwoners van de gemeente Groede, provincie Zeeland, bedenkingen inbrengende tegen de genomen represaille-maatregelen tegen België; 4°. een van het plaatselijk bestuur van Giethoorn, provincie Overijssel, strekkende tot afschaffing van den accijns op den turf; 5°. een van *C. J. Schiefbaan*, als gemagtigde van de gezamenlijke ambachtsheeren en vrouwen van Grijsoord, gezegd de Oude en Nieuwe Tonge en der half-heerlijkheid van Klinkerland, daarbij, onder inhaesie van een vroeger adres, bedenkingen inbrengende tegen de ontwerpen van wet tot uitvoering van artikel 6 der grondwet; 6°. een van *G. Everharts*, te Luik, koningrijk België, klagten inbrengende tegen de regtbank te Maastricht en het openbaar ministerie bij dezelve; 7°. een van pottebakkers te Ottersum en Gennep, hertogdom Limburg, houdende verzoek, dat de inkomende regten van pottebakkerswerk worden geregeld in evenredigheid met die van Pruissen; 8°. een van inwoners der gemeente Beltrum, provincie Gelderland, houdende bedenkingen tegen de wet op het gemaal; 9°. een van [illegible] der stad Middelburg, onder overlegging van een kopij-adres aan den koning, de tusschenkomst der Kamer inroepende tot ondersteuning van het daarbij gedane verzoek met betrekking tot den aanleg van eenen spoorweg door de provinciën Zeeland, Noord-Braband en Limburg; 10°. een van diakenen der hervormde gemeente van Opmeer (Noord-Holland), houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen; 11°. een van een onderling waarborgfonds tegen verongelukking van rundvee in de gemeente Ootmarsum, provincie Overijssel, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet tot daarstelling van eene belasting ten behoeve van het veefonds; 12°. tien gelijkluidende adressen van een aantal landbouwers en veehouders in de provincie Groningen, houdende bedenkingen als voren; 13° een van stoelen-fabrikanten te Culemborg, daarbij aandringende op eene aanzienlijke verhooging der regten van invoer op de stoelen, enz.; en 14° een adres van de maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in de provincie Zeeland, houdende bedenkingen tegen de oprigting van een algemeen veefonds en de voorgedragene opheffing van de commissiën van landbouw.

— Het voorgedragen eerste boek van het Wetboek van Strafregt is verdeeld in zeven titels, betreffende: 1°. de misdrijven en de onderscheiding van dezelve; 2°. de straffen; 3° de poging tot misdrijf; 4°. de medepligtigen of begunstigers van misdrijf; 5°. de toerekening van misdrijf; 6°. de herhaling; en 7°. de rehabilitatie.

De regering heeft gemeend, zich bij de voordragt van het eerste boek te moeten bepalen, omdat men het eerst over de voorschriften, welke hetzelve bevat, eens behoort te zijn, ten einde met genoegzame zekerheid verder te kunnen gaan.

Bij het ontwerp wordt de onderscheiding der misdrijven in misdaden, wanbedrijven en politie-overtredingen behouden, tegen welke criminele, correctionele en politie-straffen zullen bestaan.

Als criminele straffen worden voorgesteld: de doodstraf (met strop en val-luik), de langdurige tuchthuisstraf, de buitengewone tuchthuisstraf, de gewone tuchthuisstraf, de verbanning en de eerloosverklaring.

Tot de criminele straffen behoort ook de levenslange tuchthuisstraf, doch niet dan in geval de regter het maximum der langdurige tuchthuisstraf meent te moeten toepassen op eenen misdadiger, die reeds eenmaal crimineel is veroordeeld.

Als bijkomende straffen, ingeval de wet die beveelt of toelaat, worden uitgesproken: de geldboete, en het verbod van eenig bepaald bedrijf, gedurende eenen bepaalden tijd, uit te oefenen.

Als bijkomende straffen kunnen, ook wanneer de wet daarvan zwijgt, worden uitgesproken: tepronkstelling onder de galg, gewone tepronkstelling en eerloosheid.

De correctionele straffen zijn: gevangenisstraf en geldboete; de bijkomende: schorsing voor eenen bepaalden tijd in de uitoefening van bepaalde burgerlijke en staatkundige regten, en het verbod, van, gedurende eenen zekeren tijd, eenig bepaald bedrijf uit te oefenen.

De politie straffen zijn: gevangenisstraf en geldboete.

De langdurige tuchthuisstraf wordt opgelegd voor eenen tijd van twaalf tot twintig jaren; de buitengewone voor eenen tijd van acht tot elf jaren; de gewone voor eenen tijd van vier tot zeven jaren. De veroordeelden worden, zoowel bij dag, als bij nacht, afzonderlijk bewaard, met verpligting tot eenzamen arbeid. Bij langdurige tuchthuisstraf kunnen de veroordeelden, na eenen straftijd van twaalf jaren, bij dag, in werkzalen van ten hoogste tien personen worden vereenigd.

De verbanning is van vijf tot twintig jaar.

De correctionele gevangenisstraf duurt van acht dagen tot vijf jaren, met afzonderlijke opsluiting, zoo bij dag als bij nacht, en verpligting tot eenzamen arbeid. De geldboete kan de som van *ƒ*3000 niet te boven gaan.

De gevangenis, als politie-straf, zal zijn van een tot zeven dagen, met afgezonderde opsluiting, zoo bij dag als bij nacht, zonder verpligting tot arbeid, en voor personen beneden de 16 jaren, op geen ander voedsel dan water en brood, om den anderen dag.

— De provinciale staten van Noord-Braband zullen den 23sten dezer eene algemeene buitengewone vergadering houden; onder anderen tot het opmaken van een drietal, waaruit door den koning de benoeming moet worden gedaan van een lid voor het provinciaal hof, in hetwelk, door het overlijden van den heer *van Heurn*, eene vacature is ontstaan.

's Gravenhage, 8 febr. Z. M. heeft thans aan den baron *Schimmelpenninck van der Oye tot de beide Pollen* een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van minister van binnenlandsche zaken, zullende Z. Exc. met den 15den dezer zijne functiën nederleggen.

De baron *Schimmelpenninck* is benoemd tot minister van staat en kanselier der Nederlandsche orden. Men wil, dat in het besluit, houdende benoeming van den staatsraad, ridder *van der Heim van Duyvendijke*, tot minister van binnenlandsche zaken *ad interim*, uitdrukkelijk zou zijn bepaald, dat de heer gouverneur *van der Heim* eene maand voor de opening van de vergadering der provinciale staten van Zuid-Holland, zijne betrekking als zoodanig weder zal aanvaarden.

De heer jhr. mr. *Gevaerts*, lid der gedeputeerde staten van Zuid-Holland, zal het interim-gouverneurschap der provincie waarnemen.

— De koninklijke boodschap aan de Tweede Kamer wegens het overlijden van den zoon van prins *Frederik* is in de volgende bewoordingen vervat:

»Met innig gevoel van droefheid geven wij aan UEd. Mog. kennis van het, in den vroegen morgen van heden (23 januari) voorgevallen overlijden van onzen neef, prins *Frederik Willem Nicolaas Albert*, eenigen zoon van onzen beminden broeder prins *Frederik* der Nederlanden, in den ouderdom van ruim negen jaren.

»Wij houden ons overtuigd van de deelneming uwer vergadering in het verlies, hetwelk ons huis heeft getroffen, en bevelen U. Edel Mogenden in Godes heilige bescherming."

— Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest over de voordragt van wet tot de voltooijing van den weg van 's Bosch naar Culemburg.

— Morgen zullen de afdeelingen bijeenkomen over de voordragt van wet, betrekkelijk de burgerlijke pensioenen.

— De verantwoordelijke redacteur van den *Asmodée* heeft dezer dagen eene dagvaarding ontvangen, om op donderdag, den 12den dezer, voor de arrondissements-regtbank ter dezer stede teregt te staan, ten einde zich te verdedigen tegen eene klagte, tegen hem ingebragt door den heer *Box*, directeur en eigenaar van het *Journal de la Haye*. De klagte is gegrond op een geschrift, getiteld: *Un chapitre d'un livre à faire, qui serait intitulé: le directeur du* JOURNAL DE LA HAYE *cité à la barre du tribunal de l'opinion publique*; een geschrift, dat door den uitgever van den *Asmodée*, den heer *A. van Bevervoorde*, vervaardigd en uitgegeven, en, onder anderen, aan al de geabonneerden van dat blad gezonden is. Volgens de dagvaarding wordt de redacteur van den *Asmodée*, schrijver van het vervolgde geschrift, beklaagd, van 1o. daarin te hebben vermeld, dat de heer *Box* hem zou hebben *gelasterd*, hetgeen zou voortvloeijen uit verschillende zinsneden, in het bedoelde geschrift voorkomende, onder anderen, op bladzijde 4, 8 en 10; 2o. den heer *Box* te hebben verweten, dat hij de redevoeringen van de leden der oppositie, in het *Journal de la Haye*, vervalscht; hetgeen zou voortvloeijen uit eene zinsnede, op bladzijde 9 van het meergemelde geschrift voorkomende; 3o. den heer *Box* te hebben verweten, dat hij in het *Journal de la Haye* het misdrijf van voortdurenden nadruk begaat, hetgeen zou voortvloeijen uit de eerste noot, op bladzijde 15 te vinden.

Men verneemt, dat de advokaat *Blussé* de verdediging van den redacteur van den *Asmodée* op zich genomen heeft.

Nijmegen, 7 *febr.* Gisteren avond ten elf en een half ure, ontwaarde men alhier eene ligte aardschudding, welke 3 à 4 seconden aanhield; eenige oogenblikken later ontstond een vrij hevige storm; de barometer teekende 1° onder 0, de wind W. Z. W. In den nacht van den 31sten januari, omstreeks 2 uur, meenden sommigen ditzelfde natuurverschijnsel waargenomen te hebben.

Tiel, 4 *febr.* Een detachement lansiers houdt sedert de maand october jl. garnizoen te Bommel, doch niet gekazerneerd, maar bij de ingezetenen ingekwartierd. Een bunner had onlangs die inkwartiering geweigerd, en stond deswege den 29sten januari voor de correctionele regtbank te Tiel teregt. Het openbaar ministerie, bij monde van den heer substituut-officier mr. *M. van Wessem Az.*, lichtte de regtsvervolging toe, betoogde de verbindbaarheid van Zr. Ms. besluit dd. 25 october 1815, en eischte de toepassing der straffen, bij artikel 1 der wet van 6 maart 1818 bepaald. Na daarop de verdediging, bij monde van mr. *S. Rink*, gehoord te hebben, heeft de regtbank heden in deze, thans vooral voor de ingezetenen van Bommel belangrijke zaak, uitspraak gedaan, en den beklaagde van alle regtsvervolging te dier zake ontslagen, voornamelijk op grond, dat hij niet verpligt was deze *niet op marsch zijnde* militairen bij zich te ontvangen, te huisvesten en te voeden.

Arnhem, 9 *febr.* Onder de beschuldigingen, welke aan onze ministers gedaan werden, behoort voornamelijk nepotismus. Bij den heer *van Hall* heeft de stem des bloeds meer dan eens zoo luide gesproken, dat hij meende, daaraan niet te mogen weerstaan. De heer *de Jonge van Campens-Nieuwland* heeft beter weerstand aan de verleiding weten te bieden. Hij heeft, tot hiertoe, zijnen zoon nog met geen ambt begiftigd. Zijnen neef (broeders zoon) alleen heeft hij bij zijn departement geplaatst, maar, ten einde men hem geen nepotismus zou kunnen verwijten, heeft hij hem niet den titel van referendaris, maar den nederiger luidenden van *hoofd commies* gegeven. Er zijn er, echter, bevooroordeeld genoeg, om te meenen, dat reeds zulk een sprong voor iemand, die, nog niet vier jaren geleden gepromoveerd, slechts sommies van staat was, groot genoeg is om te vermoeden, dat de minister van justitie er afkeerig van is, om het voorbeeld van zijnen ambtgenoot van financiën in teedere liefde en zorg voor zijne familie te volgen.

— De zaak van de uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, die donderdag den 5den dezer voor de arrondissements-regtbank te Middelburg zou zijn behandeld geworden, — wegens het artikel: *Een woord aan allen die hun vaderland liefhebben*, geplaatst in die courant van 17 november 1845, — is, uit hoofde van absentie van den edel achtbaren heer *N. J. van Eekelen*, officier van justitie, die door familieomstandigheden verhinderd werd de zitting bij te wonen, voor drie weken uitgesteld.

Maastricht, 4 *febr.* Gisteren is op den weg van Maastricht naar Scharn een groot ongeluk gebeurd. Eene arme vrouw had eenen voerman verzocht, op zijne kar te mogen klimmen, ten einde het water door te rijden, dat de passage op dezen weg verhindert. De voerman stemde toe in dit verzoek, maar, toen zij de waterplas overgereden waren, wilde de vrouw weder afklimmen, doch viel van de kar, zoodat zij onder het rad kwam, dat haar over het ligchaam ging. De vrouw is op de plaats dood gebleven. De voerman is in hechtenis genomen, doch later weder ontslagen.

— De overgave der archieven, behoorende aan het hertogdom Limburg, is diugsdag ll. geschied in handen van de Nederlandsche commissarissen, krachtens de overeenkomst van 27 juni 1845. Verder vernemen wij, dat de Belgische commissarissen binnen eenige dagen zich naar herwaarts zullen begeven, om de archieven in ontvang te nemen, welke aan de provincie Limburg toebehooren.

Advertentiën.

RENKUM, den 30sten Januarij 1846. — Heden ontving ik de treurige tijding, dat op den 18den Januarij, op zijne reis naar *Batavia*, in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren, ten gevolge van een noodlottig toeval, subiet overleden is mijn zeer geliefde Zoon *LUDOVICUS BERNARDUS OFFENBERG*, Stuurman op het Schip *Europa*, Kapitein *Kleis*.

R. F. STARING,
Wed. *W. OFFENBERG*.
Eenige kennisgeving.

Heden ontving ik de zekere tijding, dat op den 10den November ll. in de Kolonie *Suriname*, overleden is mijne hartelijk geliefde oudste DOCHTER *ANNA SOPHIA PANNEKOEK*, Echtgenoote van den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer *A. VAN DEN BRANDHOFF*. — Zij bezweek, na eene langdurige ongesteldheid en toenemende verzwakking, in den ouderdom van 46 jaren en 6 maanden, diep betreurd, behalve door mij, ook door haren man, hare acht kinderen en verdere betrekkingen.

HEELSUM,
den 4den Februarij
1846.
J. PRINS,
Wed. *N. PANNEKOEK*.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te beschouwen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD *ARNHEM* zijn voornemens, om, onder voorbehoud van hoogere autorisatie, op Vrijdag den 6den Maart 1846, des middags ten één ure, op het Raadhuis te *Arnhem*, bij inzet, en 14 dagen later, bij toeslag, in het openbaar te veilen:

Een hecht, sterk en wel onderhouden HUIS en ERVE, staande te *Arnhem*, op den hoek van de St. Janstraat en Binnensingel, in de nabijheid van het Station voor den Rijn Spoorweg, volgens het Kadaster, Sectie V, No. 1015, thans in huur bewoond door den Heer *SCHULLER*, doch vrij van huur te aanvaarden met primo Mei eerstkomende.

Te bezigtigen, gedurende acht dagen vóór den inzet en vóór den toeslag, mits vooraf bij den bewoner daartoe verlof vragende; terwijl de voorwaarden van verkoop ter lezing zullen liggen ten Kantore van den Notaris *VAN ECK*, in de Bakkerstraat, te *Arnhem*.

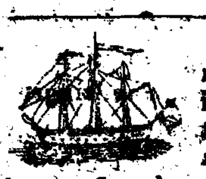

F. J. M. RITS, Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, zal aldaar, in het Hôtel *het Parlement*, op Zaturdag den 14den Februarij 1846, des namiddags ten zes ure, in het openbaar, finaal verkoopen:

Eene kapitale, in het jaar 1834 nieuw gebouwde BIERBROUWERIJ, met daartoe behoorende GEREEDSCHAPPEN; voorts daaraan in het jaar 1844 nieuw gebouwd HEERENHUIS met ACHTERHUIS, STAL, ERVEN en LANDERIJEN.

Breeder omschreven in de *Arnhemsche Courant* van 23 Januarij 1846.

Wijders zal genoemde Notaris, op Maandag den 16den Februarij 1846, des voormiddags ten *elf* ure, ten Huize van *P. VAN GIESEN*, aan de *Zuid-Willemsvaart* te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar verkoopen:

Een VAARTUIG, zijnde eene overdekte Pont, genaamd: *de Vrouw Geertruida*, groot 92 Tonnen; liggende in de *Zuid-Willemsvaart* te *'s Hertogenbosch*, met het daartoe behoorende STAANDE en LOOPENDE WAND en verderen Inventaris; alles in zeer goeden staat en laatstelijk berAren geweest door nu wijlen de Wedewe *L. VAN LOOZEN*.

† † † De Notaris *C. H. STOLK*, te *Bommel*, † † zal, op Diengdag den 17den Februarij 1846, † des voormiddags ten 9 ure, in de Pastorie der Roomsch-Katholijke Gemeente te *Bommel*, in het openbaar verkoopen:

Eenen zeer netten en aanzienlijken INBOEDEL, waarin zich bevinden Mahonijhouten KANAPE'S, groote SPIEGELS uit één Glas, welgevulde BEDDEN, LINNEN, daaski TAFELGOED, zilveren LEPELS en VORKEN, SCHILDERIJEN in Olieverw van verschillende Meesters, voorts allerhande Mahonijhouten en andere MEUBELEN.

Alles daags voor de verkooping te zien, van af voormiddags 10, tot namiddags 3 uur; nagelaten door wijlen den Heer Pastoor *S. T. MESSING*, terwijl degenen, die van gemelden Heer iets te vorderen hebben, verzocht worden, daarvan, vóór den 1sten April 1846, opgave te doen aan voornoemden Notaris.

† † † Op Donderdag, den 12den Februarij † † 1846, des voormiddags ten 10 ure, zal, aan het huis No. 155, in de Korteştraat, te *Arnhem*, voor kontant geld, worden verkocht:

MEUBELAIRE GOEDEREN, waaronder CHIFFONAIRE, HOEKBUFFET, LEDIKANT, SPIEGELS, TAFELS, STOELEN, PENDULES, BLOEMVAZEN, Verlakt GOED, KOPER, PORCELEIN en AARDEWERK, KACHELS en TOEBEHOOREN, BEDDEN en BEDDENGOED, LINNEN, PELLEN en zilveren LEPELS en VORKEN.

Te zien daags te voren van 10 tot 3 ure.

Worden uit de Hand te Koop aangeboden:

Twee hechte, sterke en ruime naast elkander staande HEERENHUIZEN, op eenen der beste standen binnen de Stad *Arnhem*, zeer geschikt tot elk bedrijf, bijzonder ook tot het daarstellen van een Stedelijk of Particulier groot Etablissement. — Des verkiezende zal de helft van den koopprijs kunnen gevestigd blijven. — Adres, met *franco-brieven*, onder Letter L., bij den Heer *J. A. BUENINCK*, te *Arnhem*, aan den Binnen-Singel.

† † † Tegen 1o. Mei 1846, verlangt men, op † † een voornaam Landgoed in den *Tielerwaard*, † een Gehuwd PERSOON, liefst zonder Kinderen, van de Protestantsche Godsdienst, het JAGEN en VISSCHEN grondig verstaande, ervaren in het AANKWEEKEN van HOUTGEWASSEN en BLOEMEN, en die reeds in zoodanige betrekking vroeger is geplaatst geweest.

Hieraan is verbonden Woning, Tuin en Kleederen met *f* 3.50 per week.

Men adresseere zich, voorzien van goede Getuigschriften van gedrag en bekwaamheid, bij den Notaris *VERWEY* te *Geldermalsen*. *Brieven franco.*

† † † Te *Zwolle* wordt gevraagd een HUISKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst, † † die, buiten het Huiswerk, ook met Paarden † kan omgaan en rijden.

Diegenen, welke van goede getuigschriften voorzien en militair geweest zijn, zullen de voorkeur genieten. — Adres, met *franco-brieven*, onder Letter A. aan den Boekhandelaar *H. C. VAN HOOGSTRATEN*, te *Zwolle*.

LUTHERS STERFDAG HERDACHT.

Bij *J. C. SEPP & ZOON*, Boekhandelaars te *Amsterdam*, en verder alom, is voor 12½ Cents te bekomen, een belangrijk geschrift:

STELT GIJ BELANG IN LUTHERS STERFDAG?

Ter herinnering voor alle Christenen aan den waardigen Hervormer, daar het den 18den Februarij aanstaande juist 300 Jaar geleden is, dat *LUTHER* stierf.

Nog is alom te bekomen:

FLAUDIUS, *Hoe de menschen al met den Bijbel gehandeld hebben*, of omrekken eener Geschiedenis des Bijbels. Prijs *f* 1.10.

Théâtre d'Arnhem.

Mercredi, 11 *Février*,

MARIE-JEANNE,

Drame en cinq actes et six tableaux, par M. M. DENNERY et MALLIAN.

Schouwburg te Arnhem.

Onder Directie van den Heer *ROSENVELDT*, Oud-Lid en Eerste Komiek van den Koninklijken Schouwburg.

No. 12 in het Abonnement.

Op Zaturdag den 14den Februarij 1846:

OP VEREEREND VERLANGEN,

DE VERZOENING,

OF

DE BROEDERTWIST.

Na hetzelve:

DE ONDERLINGE [illegible]

OF

HET [illegible] HUISGEZIN.

Oorspronkelijk Tooneelspel, door [illegible]

Aanvang ten half 7 ure.

Prijzen der plaatsen:

1ste Rang *f* 1.40. 2de Rang *f* 1. 3de Rang *f* 0.50.

Heeren Militairen half geld, mits in uniform [illegible]

Het Bureau van den Schouwburg is geopend van 's morgens 10 tot 's namiddags 3 ure tot het bespreken der plaatsen, à 10 centen de plaats.

Lundi, 16 Février 1846.

Une seule représentation à Arnhem,

par Melle GEORGES *de Paris*,

En compagnie avec les artistes du Théâtre Français d'*Amsterdam*.

En cas que les frais peuvent être couvert, à quoi le bureau pour l'inscription et la retenue des places. sera ouvert *Jeudi* et *Vendredi*, le 12 et 13 Février, de 10 à 2 heures.

Prix des places, 1ste. *f* 1.80. 2de. *f* 1.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 Febr. 5 El 6 Palm 2 Duim; gew. 0 gev. 3 El.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.